

Egy tanító jegyzetei

Az iskolában szükséges legfontosabb
készségek, és azok erősítését szolgáló
tevékenységek gyűjteménye szülőknek

Területek

Finommotorika, grafomotorika:

A finommotorika a testünk apróbb testrészeinek, az ujjaknak, a szemnek és a szájnak a finomabb mozgását jelenti. A finommotorikus mozgások alakulását nagyban meghatározza az ujjak és a kézizmok fejlettsége. Ez a képesség elengedhetetlen ahhoz, hogy kialakuljon a gyermek írás- és rajzkészsége.

Tevékenységek

finommotorika

- különböző kupakok le- és rácsavarása
- csavarok és csavaranyák összepárosítása és összezsavarása
- papírlap apró fecnikre tépése
- hajtogatás, origami
- gyurmázás, téstagyúrás
- teregetés, ruhacsipesz használata
- gemkapcsok egymásba fűzése
- zseníliadrótokból különböző alakzatok hajtogatása
- kavicsok gyűjtése és válogatása
- gyöngyfűzés, téstafűzés
- ujjfestés
- játékok: Jenga, Lego, marokkó, dominó, kártyavár építése, gombfoci, puzzle

grafomotorika

- vonalkövetések kézzel, ujjakkal, eszközzel
- rajzolás, színezés, festés
- útkeresők, labirintus játék
- szaggatott vonalak átírása
- pontok összekötése
- formák, betűk, rajzok átírása
- ritmikus sorok írása, rajzolása
- tárgyak körberajzolása
- 3 ujjas fogás gyakorlása (3 oldalú ceruzával)
- magvak, gabonaszemek válogatása, rakosgatása
- kendő 3 ujjas fogása és „táncoltatása”

Területek

Testtudat, testséma:

Nagyon fontos, hogy a gyermek ismerje saját testét, testrészeit. Bizonytalan testséma a világban való tájékozódást is bizonytalanná teszi.

Tevékenységek

- saját test megfigyelése tükör előtt: a testrészek megnevezése, megérintése
- testrészek megnevezése tükör nélkül
- bekötött szemmel érintse meg a gyermek a megnevezett testrészét
- tükörjáték: nevezd meg, hogy melyik testrészemet érintettem meg, és te is mutasd meg magadon!
- hiányos emberrajz kiegészítése
- öltözködés, fürdés közben megnevezni a testrészeit
- babafürdető játékban ugyanezek gyakorolhatóak

Téri tájékozódás:

A téri tájékozódási készség megfelelő szintje a diszlexia megelőzésének alapja. A téri tájékozódás először a saját testen, majd a térben és végül a síkban alakul ki. Ha a gyerek nem tudja jól elkülöníteni az irányokat, az betűtévesztésekhez vezethet az olvasásnál és írásnál. Nem mindegy, hogy pl: b-d vagy p ... stb.

- Bal fogalmának kialakítása: Jelöljük meg egy szalaggal a gyermek bal kezét, vagy rajzoljunk kis szívecskét a bal kézfejére. „A bal oldalam az, ahol dobog a szívem!”
- Jobb fogalmának kialakítása: A jobb kezünket bemutatkozásra használjuk: Ez a bemutatkozás, a jobb kezed!”

1.) Először saját testükön kell a jobb-bal irányokat felismerni. Olyan feladatokat adhatunk, hogy emeld fel a bal kezéd, mutasd meg a jobb lábad, fogd meg a bal kezeddal a jobb bokádat, vedd a labdát a jobb kezedbe, tedd a labdát magad mellé a földre, a bal kezéd felőli oldalra!

- Twister
- mondókázás, éneklés Pl: Előre a jobb kezedet, utána hátra...

Területek

Ahhoz, hogy a b-d, p-b betűket, a 6-9 számokat meg tudják a gyerekek egymástól különböztetni, hogy írás közben képesek legyenek a vonalközben tájékozódni, tisztában kell lenniük a papíron is a téri irányokkal.

Matematikai ismeretek:

Igazodjon el a számok között 1 és 10 között. Tudjon számlálni, elvenni és hozzáadni. Ismerje a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmát.

Tevékenységek

2.) A következő lépés, mikor már egy gyermekén kívüli viszonyítási pontot választunk.

- Egyszerű utasítások játékos végrehajtása (bújj az asztal alá, állj a szék bal oldalára, tedd a könyvet az asztalra, stb...)

- Lehet például egy kisautó, vagy egy baba a kiindulópont, ehhez viszonyítva kell kis tárgyakat (korongokat, kockákat stb.) pakolni: Tedd az autó elé, tedd az autóra, tedd az autó fölé a levegőbe, tedd az autót két kocka közé, tedd az autó mellé, a bal oldalra (a bal kezéd felőli oldalra, melyik is a bal kezéd?)

3.) "Rajzolj a lap közepére egy házat, a ház fölé (pontosan a ház teteje fölé) egy napot, a ház mellé jobb oldalra, (jobb kezéd felőli oldalra) egy szál virágot, a ház alá fűvet, a napocska mellé, bal oldalra egy felhőt!" Ennek a rajzolásnak természetesen számtalan változata lehetséges.

- Dobókockás társasjátékok, egy és két kockával
- Dominó
- Vásárlás, boltos játék

Területek

Emlékezet:

Az auditív (hallási) és a vizuális (látási) emlékezet megfelelő fejlettsége elengedhetetlen a bevézéséhez, feladattartáshoz.

Tevékenységek

- Papagájjáték: tárgyak, nevek, sorozatok visszamondása
- Mi változott meg a szobában?
- Memóriajáték
- Tegyük képeket a gyermek elé (pl. zöldségek, állatok, ételek képeit), ezeket 20 másodpercig nézheti, majd próbálja meg emlékezetből felsorolni, mit látott.
- Ritmus reprodukció: kopogja/tapsolja vissza a gyermek, amit hall.
- Hallott mese, történet megismétlése, lényeges elemeinek felidézése
- Szavak, szóláncok, számok megismétlése

Gondolkodás:

Fontos az összefüggések felismerése, következtetések levonása, elemi logikai műveletek elvégzése, ítéletalkotás, problémamegoldó gondolkodás.

- Hagyjuk a gyereket, hogy felismerjen problémahelyzeteket, összefüggéseket és keressen rájuk megoldásokat.
- Engedjük, hogy döntsön több lehetőség közül.
- Stratégiai játékok, logikai játékok

Területek

Analízis-szintetizálás (részekre bontás és összeillesztés):

Előfeltétele az olvasás, írás megtanulásának. Azt jelenti, képes-e a gyermek hangokra bontani a szavakat, és a hangokból képes-e szavakat összerakni.

Figyelem:

A jól rögzíthető és tartós figyelem előfeltétele a tanulásnak. Probléma esetén jelentkezhetnek magatartási és beilleszkedési gondok.

Beszéd és nyelvi készségek:

A nyelvi és kommunikációs képességek befolyásolják az iskolai érvényesülést, a sikerességet, valamint a gyermek elégedettségét és önbecsülését. Befolyásolhatják a tanuláshoz való általános viszonyt, a motivációt és a kortárscsoporthoz való tartozást.

Tevékenységek

- Szólánc alkotása.
- Mit visz a kishajó? (szógyűjtés azonos kezdőhanggal)

- Memóriajáték
- Kakukktojás játék
- Pontok összekötése
- Építs ugyanilyet (pl. pálcikából, kockából stb.)
- Mese végighallgatása
- Társasjáték végigjátszása
- Feladat (játékok elpakolása, ágyazás, virág öntözés, legó összerakása, kirakó kirakása) végigvitele

- Beszélgetés
- Mesehallgatás
- Történet mesélése képről
- Egy nap elmesélése
- Kérdésekre adott válaszolás
- Kérések megfogalmazása
- Segítségkérés
- Érzések megfogalmazása

Területek

Motiváció, kíváncsiság:

Maga a tanulás, a feladat sikeres megoldása jelenti a motivációt.

Érzelmeit, viselkedését kontrollálja.

Tevékenységek

Adjunk olyan feladatokat a gyerekeknek, amelyben sikert érhet el, de ugyanakkor erőfeszítést is kíván tőle.

Rejtvények, találós kérdések, kisebb házimunka, verstanulás, stb.

Kudarctűrő képesség:

Jó ha el tudja fogadni, hogy előfordul, hogy valami nem sikerül elsőre. Jó, ha képes újra próbálkozni és elfogadni, hogy a hiba az nem rossz dolog, hanem a tanulás útja.

Társasjátékban hagyjuk veszíteni is.

Önállóság:

Képes legyen ellátni saját magát, étkezés, tisztálkodás, öltözködés során.

Segítsünk gyermekünknek az önállósodásában. Amit nem tud, azt lehetőleg még az iskolába lépés előtt tanítsuk meg neki: cipőkötés, cipzár használata, öltözködés, papír zsebkendő, WC papír használata, késsel-villával étkezés, stb.